

VERENIGINGSBOX

BESTUURDERSROLLEN

De vier rollen van de bestuurder

Het bestuur is de ruggengraat van de vereniging. Juist als bestuurder kun je veel betekenen voor het creëren van een veilig en plezierig sportklimaat binnen jouw vereniging.

Binnen een veilig en plezierig sportklimaat speelt de bestuurder vier belangrijke rollen:

- de beleids- en procesrol;
- de communicatierol;
- de voorbeeldrol;
- de weerbaarheidsrol.

Wat houden de vier rollen in?

• De beleids- en procesrol

In deze rol zorg je als bestuurder dat je een veilig en plezierig sportklimaat opneemt in het beleid van je vereniging. Welke normen, waarden en uitgangspunten spreken we af binnen de vereniging? Wat streven we na op het gebied van sportiviteit en respect?

Alleen beleid op papier zetten is natuurlijk niet genoeg om het sportklimaat te veranderen. In deze rol zorg je ook dat er een breed draagvlak is voor het beleid. Hoe betrek je de vereniging erbij? Hoe zorg je dat trainers, ouders en sporters er ook achter staan? En: hoe vertaal je het beleid naar de praktijk?

• De communicatierol

Het bestuur speelt een belangrijke rol in de communicatie over een veilig en plezierig sportklimaat. Communicatie is hét middel om mensen binnen je vereniging te (ver)binden. Zorg dat je het beleid en de normen en waarden van je club continu uitdraagt. Zoek steeds een passend medium om je boodschap over te brengen, zodat je aansluit bij de doelgroep.

• De voorbeeldrol

Elke bestuurder geeft persoonlijk altijd het goede voorbeeld! Houd je aan gemaakte afspraken over sportiviteit en respect. Neem zelf het voortouw ze in praktijk te brengen. Er wordt door jouw positie nu eenmaal anders naar jou gekeken dan naar de rest van de verenigingsleden. Soms gaat het om kleine dingen in de praktijk die een positief beeld kunnen geven of die juist je geloofwaardigheid ondermijnen. Als jij je al niet houdt aan de gedragsregels, waarom zou de rest zich er dan aan houden?

• De weerbaarheidsrol

In de weerbaarheidsrol pas je als bestuurder beleid toe op incidenten. Je spreekt bijvoorbeeld een clubgenoot aan op ongewenst gedrag. Of je zorgt voor een sanctie wanneer dit past. Deze rol vraagt dat je anderen op een respectvolle manier weet aan te spreken. Je durft op mensen af te stappen om ze te confronteren met ongewenst gedrag. En je hebt het inzicht en de vaardigheid om dit soort gesprekken positief te voeren. Natuurlijk is het belangrijk dat bestuursleden op dezelfde manier handelen in vergelijkbare situaties en de rug recht houden bij het nemen van maatregelen of bestuursbesluiten.

Welke rol past bij wie?

Niet iedere bestuurder voelt zich even comfortabel bij elke rol. Sommige bestuurders hebben plezier in de inhoudelijke kant, andere houden van communiceren. Zorg in ieder geval dat elke rol binnen het bestuur vertegenwoordigd is. Zo weet je dat alle aspecten voldoende aan bod komen.

Meer weten over de vier rollen?

Tijdens de workshop *Sportief Besturen* komen de vier rollen uitgebreid aan bod. De workshop duurt één avond en wordt door een groot deel van de sportbonden op diverse data en locaties georganiseerd. Wil je deelnemen? Neem dan contact op met jouw bond.

Voorbeeld

Oefening bestuurdersrollen

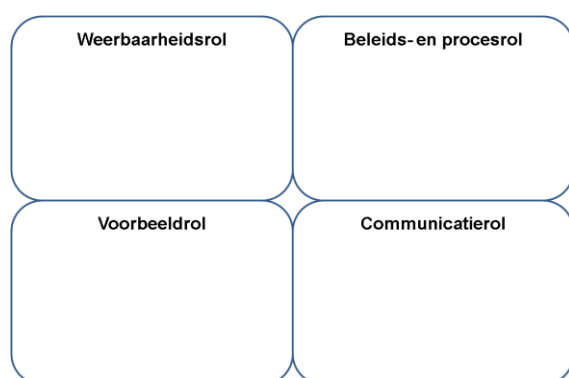
Welke rollen passen goed bij je? Welke gaan je minder goed af? Met onderstaande oefening word je daar als bestuurder bewust van. De oefening werkt krachtig als het voltallig bestuur binnen je vereniging de oefeningsamen uitvoert. Zorg voor één gespreksleider.

1. Wat zijn de vier rollen?

Licht eerst toe wat de vier bestuurdersrollen inhouden. Je vindt de toelichting op de voorkant van deze kaart. Deze rollen worden ook besproken tijdens de workshop *Sportief Besturen*.

2. Waar ligt de kracht en waar liggen de aandachtspunten van het bestuur?

Iedere rol is belangrijk om te sturen op sportiviteit en respect. De vier rollen zijn niet los van elkaar te zien en versterken elkaar. Maar iedere rol vraagt andere vaardigheden. Het komt weinig voor dat één persoon zich in alle rollen thuisvoelt. Om dit voor het bestuursteam in beeld te krijgen, teken je op een flip-over of whiteboard onderstaand model.

Ieder bestuurslid geeft in het model aan wat zijn kracht is en waar hij minder sterk in is. Dit kan bijvoorbeeld met memoblaadjes of door groene en rode stickers te gebruiken.

3. Reflecteer op de uitkomst

Ieder bestuurslid licht zijn keuzes toe. De andere bestuursleden reageren hierop: herkennen zij de keuzes? Ook als zij de keuzes niet herkennen laten ze dit weten. Dit is een mooi moment om elkaar opbouwende feedback te geven.

Belangrijke vragen bij de reflectie op de oefening zijn:

- Zijn alle rollen vertegenwoordigd in het bestuur? Zijn de competenties aanwezig in het bestuur?
- Worden ze ook vervuld in relatie tot sportiviteit en respect? (Maken we hierover beleid? Wordt erover gecommuniceerd?, enzovoort)
- Is er een goede balans in het bestuur?
- Kan ieder de voorbeeldrol vervullen? Zo nee, hoe gaan we hiermee om als bestuur?
- Kan ieder de weerbaarheidrol vervullen? Zo nee, hoe gaan we hiermee om als bestuur?
- Vullen we elkaar aan of missen we bepaalde rollen in ons bestuur? Wanneer het laatste geldt, hoe lossen we dit op?

4. Trek conclusies en bepaal acties

Trek conclusies over hoe het bestuur (nog) beter kan sturen op de sfeer en omgang in de vereniging en dus op een veilig sportklimaat. Vertaal de conclusies naar concrete acties. Zo sluit je de sessie oplossingsgericht af.

5. Hoe behoud je het resultaat?

Zorg dat de vier rollen van de bestuurder blijvend actief ingevuld worden. Maak er een vast agendapunt van op bestuursvergaderingen. Vullen we elke rol voldoende in? Wat blijft liggen? Wat moeten we versterken? Herhaal de oefening als er nieuwe leden in het bestuur komen.